

Snellere studenten

De jongste lichten studenten studeren snel af. Van de groep die in 1993 met een universitaire studie begon, rondde 14 procent de studie binnen vier jaar af. Dat is tweemaal zo hoog als de lichte studenten die in 1988 gingen studeren. Vrouwen gaan bovendien iets sneller door hun studie heen dan mannen.

Zeven procent van de eerstejaars uit 1988 was na vier jaar studie in het bezit van het doctoraal diploma. Van de groep studenten die in 1994 startten, ontvingen na vier jaar studie bijna dubbel zoveel studenten hun bul. De stijging komt grotendeels voor rekening van studenten afkomstig uit het hoger beroepsonderwijs (hbo). Deze studenten volgden allemaal een verkort studieprogramma van ongeveer twee jaar.

Vrouwen beter dan mannen

Voor de beide jaargroepen zijn de verschillen in prestaties tussen mannen en vrouwen na vier jaar studie niet zo groot. Wordt er langer gestudeerd, dan zijn de resultaten van vrouwen beduidend beter dan van mannen.

Van de studenten die in 1991, 1992 en 1993 met een wetenschappelijke opleiding zijn gestart, had vijf jaar later dertig procent de bul behaald. Dat is meer dan van de studenten die de jaren daarvoor met hun studie zijn begonnen. Deze stijging komt vrijwel geheel voor rekening van studenten met een vooropleiding vwo. De jongste jaargroepen studenten die afkomstig zijn van het hbo doen het maar iets beter dan de jaargroepen voor hen.

Deze stijging na vijf jaar studeren betekent overigens niet dat van de jaargroepen die vanaf 1991 zijn gaan studeren relatief meer studenten afstuderen. Na zes jaar studie had 46 procent van de jaargroepen 1991 en 1992 het doctoraal op zak. Dat was

maar een iets hoger percentage dan van oudere lichten studenten. Na zeven jaar studie zijn de resultaten van jaargroep 1991 vergelijkbaar met oudere jaargroepen.

Grotere rendementen

Van de jaargroepen 1988 en 1992 kennen we ook de rendementen per onderwijssector. Het blijkt dat de lichte 1992 relatief meer snelle studenten afleverde dan de lichte 1988. Na vijf jaar studie is voor alle richtingen het rendement van jaargroep 1992 groter dan van jaargroep 1988. Vooral bij Landbouw was de stijging van het aantal snelle studenten fors. Daar had dertien procent van de studenten die in 1988 waren begonnen met hun studie na vijf jaar een doctoraal diploma, in 1993 was dat 46 procent.

Na zes jaar studie zijn de verschillen in onderwijsrendement over het algemeen al een stuk kleiner. Het grootste verschil wordt dan gevonden bij Recht en Economie. Bij de overige sectoren bleef het percentage geslaagden na zes jaar studie tussen 1988 en 1992 nagenoeg gelijk of nam dit licht toe.

Ongediplomeerde uitval

In 1998 had 66 procent van de studenten die in 1988 met studeren begonnen (het cohort 1988) een doctoraal diploma. Een deel van deze studenten verliet het wetenschappelijk onderwijs zonder diploma en studeerde verder in het hoger beroepsonderwijs. Tien jaar na de start in het wetenschappelijk onderwijs bleek zeven

Schoolloopbanen

Jaarlijks ontvangt het CBS inschrijvings- en examengegevens van studenten in het hoger onderwijs. Met deze gegevens kunnen de schoolloopbanen van studenten in het hoger onderwijs worden gevolgd. Voor het wetenschappelijk onderwijs is de informatie afkomstig van de universitaire instellingen, de hbo-gegevens worden verkregen van de Informatie Beheer Groep.

In dit onderzoek zijn gegevens beschouwd van studenten die in de periode 1988–1993 zijn gestart met een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs. Het merendeel van deze studenten heeft als vooropleiding vwo en schrijft zich in als voltijdstudent. Tot de eerstejaars behoren ook studenten met een vooropleiding hbo en een betrekkelijk kleine groep deeltijdstudenten. Bruikbare gegevens over het hbo zijn pas vanaf het studiejaar 1991/'92 beschikbaar. Gegevens over studenten aan de Open Universiteit, de Universiteit voor Humanistiek, de Universiteit Nijenrode en de theologische universiteiten zijn niet in de cijfers opgenomen.

Bij de sectorindeling is de indeling naar HOOP-gebieden gebruikt. HOOP staat voor Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan. In een HOOP-gebied worden studierichtingen samengenomen zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs. De indeling van studenten naar HOOP-gebied wordt bepaald op basis van de opleiding bij eerste inschrijving in het wetenschappelijk onderwijs. Van de eerstejaars uit 1988–1997 wordt jaarlijks vastgesteld of zij veranderen van opleiding, of zij overstappen naar het hoger beroepsonderwijs, of zij een propedeuse of afsluitend diploma in het wo of hbo behalen, of zij het hoger onderwijs zonder diploma verlaten.

Het CBS heeft ook kengetallen berekend per instelling en opleiding. Deze gegevens zijn opgenomen in de publicatie *Kengetallen Universitair Onderwijs 1999* van de Vereniging van Universiteiten.

procent van het cohort 1988 een hbo-diploma op zak te hebben. Binnen negen jaar heeft bijna een kwart van de studenten het hoger onderwijs zonder diploma verlaten. In het algemeen is de ongediplomeerde uitval het grootst in het eerste studiejaar. Voor de cohorten 1990–1997 blijkt dat gemiddeld zo'n tien procent van de eerstejaars het hoger onderwijs binnen één jaar zonder diploma verlaat. In de daarop volgende studie jaren is de uitval veel geringer.

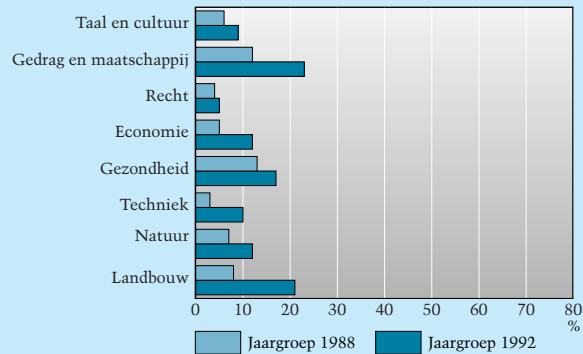
Opvallend is het verschil in uitval tussen eerstejaars met een vooropleiding vwo en hbo. Aan het eind van het eerste studiejaar heeft één op de twintig vwo'ers het hoger onderwijs verlaten. Bij de hbo'ers ligt deze uitval beduidend hoger.

De ongediplomeerde uitval na één jaar studie is het grootst bij de sectoren Gedrag en maatschappij en Taal en cultuur. Na acht jaar studie is de uitval het grootst bij Recht en Taal en cultuur. ◀

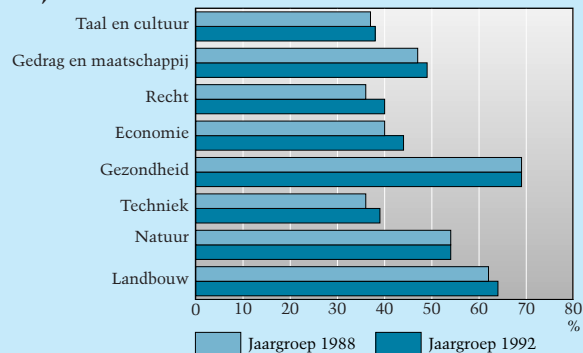
Kasper van der Heide en Guillaume Janssen

Geslaagden voor het doctoralexamen naar HOOP-gebied

na 4 jaar

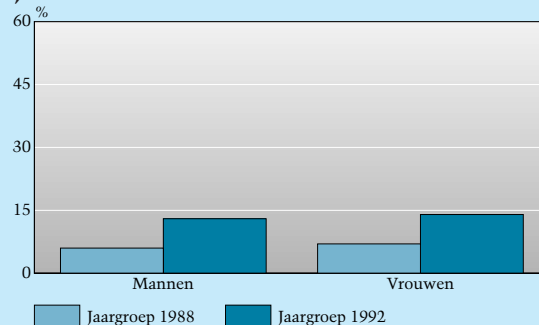

na 6 jaar

Geslaagden voor het doctoralexamen naar geslacht

na 4 jaar

na 6 jaar

